

SAKSFRAMLEGG

Saksnr:	Utval:	Dato
	Formannskap/plan- og økonomiutvalet	

Sakshandsamar:	Arkiv:	ArkivsakID
Tore Henrik Øye		23/618

VIDAREFØRING AV GJELDANDE TIL SMIL-STRATEGI UT 2023, OG UTSENDING AV FRAMLEGG TIL NY STRATEGI FOR 2024 - 2028

Vedlagte saksdokument:

Framlegg tiltaksstrategi SMIL Vaksdal kommune 2024 - 2028

Kommunedirektøren sitt framlegg til vedtak:

Vaksdal kommune sin tiltaksstrategi for tilskot til spesielle miljøtiltak i jordbruket (SMIL) 2018 - 2022, vert vidareført med eitt år, fram til og med 2023.

Kommunedirektøren sitt framlegg til ny SMIL-strategi for perioden 2024 - 2028, skal sendast på offentleg høyring slik den ligg føre.

Høyringsframlegget, med overordna retningslinjer, skal sendast til statsforvaltaren, fylkeskommunen og faglaga i jordbruket, i tråd med Forskrift om tilskot til spesielle miljøtiltak i jordbruket § 8.

Framlegget skal kunngjerast i Vaksdalposten og på kommunen sine nettsider.

Høyringsfristen skal setjast til tre veker frå og med utsendingsdato.

Etter høyringsrunden skal kommunedirektøren presentere og vurdere innkomne fråsegn, med endeleg framlegg til SMIL-strategi som grunnlag for vedtak i kommunestyret. Alle innkomne fråsegner skal leggjast ved saksinnstillinga.

Saksopplysningar:

Samandrag/konklusjon (kort om saka)

Forskrifta for SMIL-ordninga § 1, seier at kommunen skal utarbeide lokal tiltaksstrategi som overordna retningslinjer for prioritering og tildeling av midlar til lokale tiltak etter søknad. Vaksdal kommune sin strategi for perioden 2018 – 2022, har no gått ut, og ny må difor utarbeidast.

Arbeidet med ny strategi er blitt noko forseinka, og kommunedirektøren gjer framlegg om å vidareføre utgåande strategi fram til og med 2023.

Kommunedirektøren har utarbeidd framlegg til nye retningslinjer for perioden 2024 – 2028. Framlegget vert no lagt fram for Formannskap/plan- og økonomiutvalet (FPØ) for vedtak om utsending på høyring.

Framlegget er utarbeidd med bakgrunn i gjeldande lovverk, regionale retningslinjer og lokale utfordringar/verdiar i jordbruket sitt kulturlandskap.

Kommunedirektøren innstiller på at vedtaket vert sendt på høyring slik det ligg føre. Etter høyringsrunden skal kommunestyret fatte endeleg vedtak i saka.

Bakgrunn for saka

«Spesielle miljøtiltak i jordbruket» (SMIL) er ei økonomisk tilskotsordning, løyvd over landbruksoppgjæret. I dette høvet overfører statsforvaltaren midlar til kommunane, som grunnlag for lokale tildelingar ut frå innkomne søknadar.

SMIL-ordninga har i følgje Forskrift om tilskot til spesielle miljøtiltak i jordbruket, følgjande føremål:

- Fremje natur- og kulturminneverdiane i jordbruket sitt kulturlandskap.
- Redusere ureininga frå jordbruket ut over det som kan ventast gjennom vanleg jordbruksdrift.

Føremålsparagrafen (§ 1) seier at tilgjengelege midlar skal fordelast ut frå ein lokal, fleirårig tiltaksstrategi med overordna retningslinjer for prioritering og bruk. Strategien skal vedtakast politisk.

I følgje rundskrivet til SMIL-forskrifta (2021-18), er føremålet å få til ei best mogleg, lokal målretting, ut frå miljømessige kvalitetar og utfordringar i jordbruket sitt kulturlandskap. Desse forholda skal konkretiserast og synleggjerast i den kommunale tiltaksstrategien, og vere ei rettesnor ved tildeling.

Vaksdal kommune hadde SMIL-strategi for perioden 2015 - 2018. Strategien som har vore gjeldande fram til no, vart vedteken for perioden 2018 - 2022. Grunna sein oppstart ved utarbeiding av ny strategi, ber Kommunedirektøren om at utgåande strategi også vert gjort gjeldande for 2023.

Kommunedirektøren har no utarbeidd framlegg til ny strategi for perioden 2024 - 2028. FPØ skal fatte vedtak om utsending av framlegget på høyring.

I følgje forskrifta om SMIL-midlar, skal offentleg forvalting og faglagar i landbruket involverast i prosessen med å lage lokal SMIL-strategi, mellom anna gjennom høyringsrunden.

Etter gjennomført høyring, skal kommunedirektøren presentere og vurdere innkomne uttalar, som grunnlag for endeleg handsaming og vedtak i kommunestyret.

Formelt grunnlag:

- Forskrift om tilskot til miljøtiltak i jordbruket (FOR-2004-02-04-448).
- Forskrift om endring av forskrift 4. februar 2004 nr. 448 om tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket.

Vurdering og konsekvensar:

Situasjonen lokalt, med kvalitetar og utfordringar i jordbruket sitt kulturlandskap, skal vere

utgangspunktet for bruk av SMIL-midlane til prioriterte tiltak. I dette høvet er det naturleg å ta utgangspunkt i følgjande tematikk:

- Variasjonar i kulturlandskapet, med naturtypar, biologisk mangfald og liknande.
- Næringsavrenning til vassdrag, med mål om god miljøtilstand.
- Ferdsle og opplevingar i kulturlandskapet.
- Aktuelle klimatiltak.
- Planleggings- og samarbeidstiltak.

Framlegget til tiltaksstrategi skildrar ulike tiltak innanfor nemnde kategoriar, med vurdering, vektlegging og prioritering i høve til gjeldande miljømål.

Intensjonen har vore å leggje vekt på konkrete, praktisk retta tiltak, som føretaka kan identifisere seg med, og som også vil tene jordbruksdrifta. Men det er også fremja tiltak som truleg vil opplevast som «smale», ukjende og mindre aktuelle, og som ikkje femner særleg breitt. Grunngevinga for dette er å skape variasjon i tiltaka, ut frå ulike problemstillingar og moglegheiter, og å gjere føretaka merksame på kva SMIL-midlane kan nyttast til.

For nærare informasjon om innhald og prioriteringar, vert det vist til høyringsframlegget, jf. vedlagt tiltaksstrategi.

Det kan vere vanskeleg å vekte ulike søknadar mot kvarande, og sjølv om tiltaksstrategien gjer prioriteringa, går det fram at utval av tiltak, med tildeling av midlar, bør vurderast frå gong til gong, mellom anna med bakgrunn i føremål, verknadsgrad og engasjement. Av den grunn vil ikkje prioriteringane i framlegget vere absolutte, og tiltakslista er heller uttømmende.

Framlegget til tiltaksstrategi legg opp til samordning med andre tilgrensande planar og verkemidlar som kommunen disponerer, t.d. temaplanar og lokale fondsmidlar, saman med eksterne tilskot frå private eller offentlege aktørar. Dette for å medverke til synergjar og meirverdiar, der målsetjinga er å stimulere til aktivitet, engasjement og gode resultat, med høgare tildeling av SMIL-midlar på sikt.